

НАУКОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СТІЙКОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Рябініна Л.С., студентка гр. ЕП – 503м.

Науковий керівник – Корнило І.М., к.е.н., доц.

Управління економічною стійкістю підприємства представляє собою комплексний процес, який реалізується через функції організації, планування, обліку, контролю, мотивації. Взаємозв'язок і взаємодія цих функцій і етапів процесу управління визначають цілісність системи управління підприємством.

Економічна стійкість підприємства формується в процесі виробництва, а забезпечується і підтримується на етапах реалізації і розподілу продукції. Це визначає наявність двох функціональних складових: виробничо-технічної стійкості (включається стійкість техніко-технологічного рівня, стійкість кадрового складу, стійкість організації виробництва) і фінансово-економічної стійкості (включає фінансову стійкість, стійкість рівня рентабельності і стійкість ділової активності) [1].

В умовах конкуренції найважливішою стратегією будівельного підприємства є забезпечення його стійкого розвитку.

Оцінка стійкості будівельних підприємств ґрунтується на порівнянні економічних вигод і економічних витрат. Під економічними вигодами тут розуміється збільшення справжніх і майбутніх грошових потоків, а під економічними витратами зменшення справжніх і майбутніх грошових потоків.

Зміна кон'юнктури ринку, конкуренція і інші внутрішні і зовнішні чинники можуть привести як до позитивного, так і до негативної зміни стійкості підприємства. Тому стійкість слід розглядати як системне, а не випадкове явище [3].

Найважливішим інструментом управління економічною стійкістю підприємства є моделювання. Воно дозволяє аналізувати і прогнозувати економічну ситуацію усередині підприємства і за його межами, ринки збуту і матеріально-технічних ресурсів. В процесі моделювання здійснюється попереднє вивчення об'єкту з метою виділення його істотних характеристик, конструювання моделі, аналіз адекватності моделі реальним економічним процесам і її коректування [2].

Модель економічної стійкості будівельного підприємства, розкриваючи приведену нерівність, приведена на (рис. 1)

Модель містить всі грошові потоки, необхідні для виробничого бізнесу, і відображає три сфери діяльності, по яких ухвалюються рішення: інвестиційну, виробничу і фінансову. Інвестиційну діяльність характеризують існуюча інвестиційна база, нові інвестиції, вилучення вкладень, які більш не є необхідними; виробничу – змінні і постійні витрати, об'єм реалізації продукції і ціна; фінансову – прибуток, власний капітал, дивіденди, відсотки по кредитах, довгострокова заборгованість і потенціал, який створюється для інвестування розвитку.

В основу моделі стоїть обмежена єдність всіх трьох видів діяльності, яка забезпечує необхідні і достатні умови економічної стійкості будівельних організацій.

Найважливішими напрямками підвищення стійкості підприємства є: формування достатньої виробничої програми, організація постачання матеріалами і виробами, оперативне управління виробництвом, організація реалізації продукції, освоєння конкурентоздатної продукції, управління проектами реструктуризації виробництва, управління інвестиціями. Перераховані напрями визначають зміст інноваційної стратегії внутрішнього саморозвитку будівельного підприємства.

Розробка інноваційної стратегії повинна базуватися на накопиченому досвіді перебудови виробничої системи і системи управління підприємством в умовах ринкової економіки. Це генерується в певну систему знань і перевірено на практиці підприємства досвід розвитку і представляє, на нашу думку, своєрідний інноваційний потенціал підприємства [3].

Для визначення динаміки зміни показника стійкості будівельного підприємства пропонується наступна методика його оцінки.

Початковою передумовою до вибору критеріїв оцінки стійкості будівельного підприємства є встановлення ключових аспектів його діяльності. Визначення видів діяльності значною мірою залежить від розмірів і положення підприємства на ринку. Перш, ніж приступити до встановлення ключових аспектів діяльності, необхідно визначити місію підприємства, тобто уявлення підприємства про своє майбутнє.

Місія – головна мета підприємства, ради якої воно було встановлене і якій підлегла його діяльність. Іншими словами, це – значення існування підприємства як спосіб задоволення певної потреби суспільства, яку підприємство може забезпечити, вибір ніші і сегменту ринку.

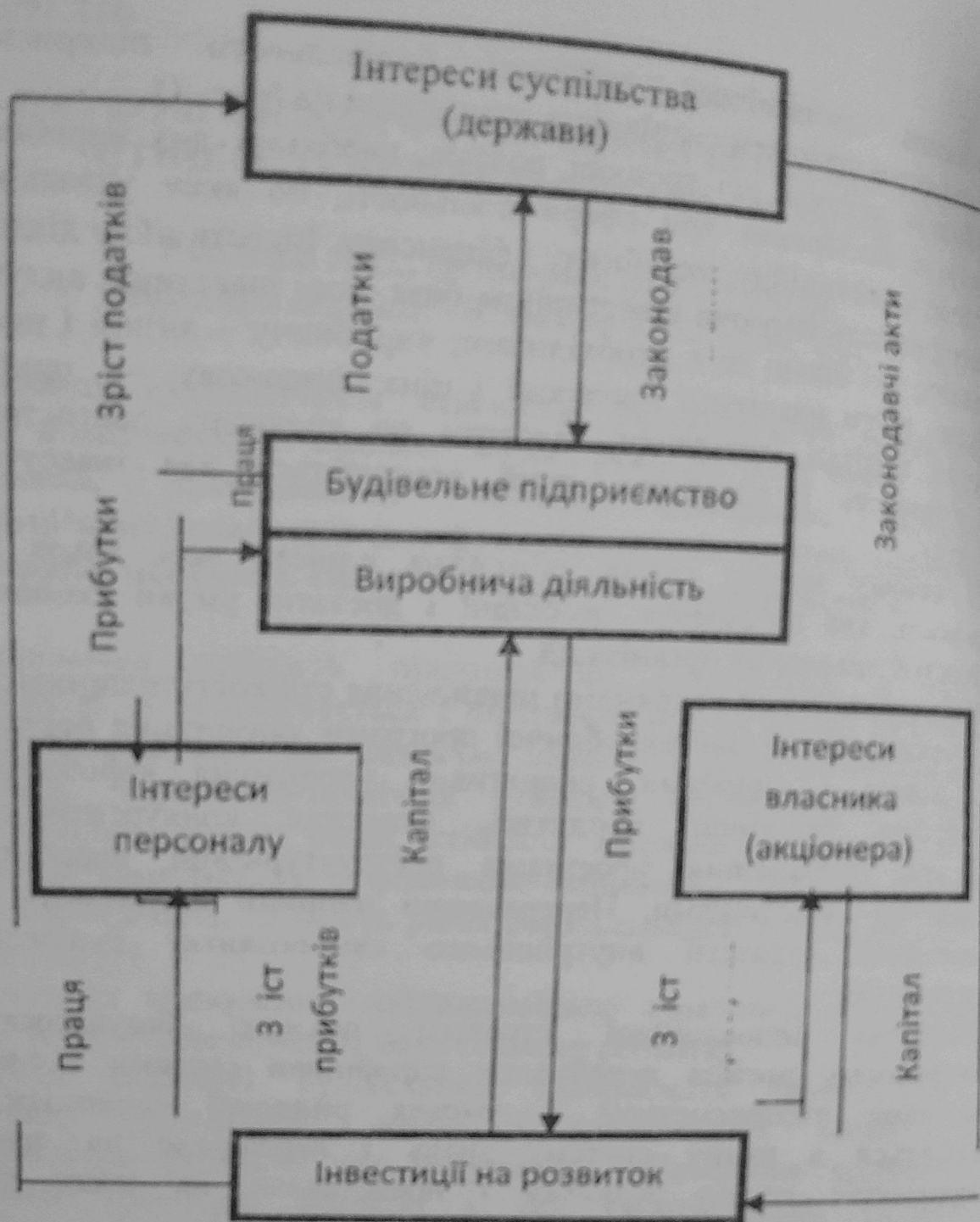

Рис. 1. Модель економічної стійкості будівельної організації

Місія підприємства включає як внутрішні, так і зовнішні орієнтири його діяльності, виражає суть його успіху, якого повинна добитися організація. Правильно сформульована місія служить основою вибору цілей і стратегій.

Цілі підприємства визначають результат діяльності і шляху його досягнення за допомогою певних засобів. На відміну від місії вони виражають окремі конкретні напрями діяльності підприємства.

Для досягнення намічених цілей розробляється стратегія, в якій відображається сукупність дій, що дозволяють устояти підприємству в конкурентній боротьбі і досягти намічених цілей. Під стратегією

розуміється узагальнена модель дій, необхідних для досягнення поставлених цілей шляхом координації і розподілу ресурсів підприємства. По суті стратегія — це вибір правил для ухвалення рішень, якими організація керується в своїй діяльності, забезпечуючи загальний напрям досягнення стійкості.

Розглядав функціонування підприємства з позиції його стійкості, можна виділити чотири ключові аспекти діяльності: фінансова діяльність, відносини із споживачами, організація внутрішніх бізнес-процесів, зростання і розвиток. Кожний з цих аспектів є, з одного боку, сферою впливу самого підприємства, а, з іншою — сферою впливу зовнішнього середовища. Тому необхідно розглядати взаємодію і взаємовплив цих сфер при визначенні для кожної з них параметрів, при яких виробничо-фінансова діяльність підприємства матиме максимальну стійкість. По кожному ключовому аспекту діяльності підприємства необхідно визначити конкретні стратегічні цілі і виявити найістотніші з погляду місії чинники, сприяючі досягненню поставлених цілей.

Для визначення впливу чинників на досягнення поставлених цілей по кожному чиннику розробляється система збалансованих показників і визначаються їх значення, при яких виробничо-фінансова діяльність підприємства матиме максимальну стійкість. Для виявлення інтегрального показника стійкості підприємства необхідно проранжувати чинники, встановити причинно-наслідкові зв'язки між чинникам і характерні їхні показники. Встановлення чинників і характерних їхніх показників є базою для визначення показників стійкості.

Висновки

Таким чином, під стійкістю підприємства слід розуміти наявність інноваційного потенціалу стійкого розвитку і його ефективне використання для нейтралізації зовнішніх дій і чинників дестабілізації. Таке визначення стійкості підприємства дозволяє оцінити її кількісно, що, у свою чергу, дає можливість управляти її рівнем.

Оцінку стійкості, на нашу думку, слід проводити по групах показників, що відносяться до певного чинника і характеризують ключові аспекти діяльності підприємства. При цьому аналізовані

показники повинні відповідати наступним вимогам: економічна обґрунтованість і об'єктивність, можливість формалізації чисельного розрахунку, конкретність і однозначність тлумачення одержуваних результатів, узгоджена зміна показників взаємозв'язаних груп в часі.

Література

1. Брянцева И.В. Рейтинговая оценка экономической устойчивости строительного предприятия // Экономика строительства, 2002, № 11, С. 20-27.
2. Брянцева И.В. Управление экономической устойчивости строительного предприятия // Экономика строительства, 2003, № 12, С. 27-34.
3. Бушуев Б.С. Развитие новых структур и методов управления строительством. Под ред. Генералова Б.В. – М.: Издательский дом «Русская оценка», 2004. С. 237-239.